

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSEG,
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBŐL Szombaton 4. Juliusban 1789.

A' Gondolatok szabadok a' fizetéstől; de ha ezeket már most Ujság - Levelekre írjuk egy fél - krajtzárt fizetnek. Oh Anglia! Te béjegezted - meg leg - előbb a' magad Ujságaidat, és ha már ma ezek Bétsbe jönnek, a' második béjeget - is rájok nyomják. — —

U' Ikurgus Törvénybe adta vala - ki a' Lacedémone bélieknek, — — — — —

— — (A' többi a' rostába van.) — —

— — — — — Látod - é ezt a' petsét? ez egy fél krajtzáros! Már ma a' Kurir akár hazud, akár igazat mond egy fél krajtzárt kel néki

érette fizetni. — *Durum! Sed levius fit patientia quid quid corrigere est nefas.* — Tzo Deres!! Fel-ütették a' béjeget a' *Kurir'* Lovára; szolj igazat, vagy hazudj már — fél krajtzár az árra!! Mondj hát igazat. — Mik

A' Hadi Tanátsból ki-adott Tudósítások.

A' Horváth-országi és Toth-országi Tábornak fő igazgató Vezére B. *Laudon*, a' múlt hónapnak 24-dikén *O-Grádiskából* ezt a' Tudósítást tévzi, hogy a' *Berbir* vagy *Török-Grádiska* ostromára rendelt Sergek és Batalionak Juniusnak 20-dikán már *O-Grádiskába* bé-szállottanak, és a' Tábori Fegyvertár-mester Generál *Rouvroy* leg-ottan az ágyuzó sereket és készületeket szükséges rendbe helyheztette; mely-szerint a' nevezett Feldmarsal meg-határozta vala, hogy 24-dikben ezen Sergek és készületek a' *Száva*-vizén tsalhatatlanúl által-költözzenek, és az ostromláshoz leg ottan hozzá-kezdjenek. De mint hogy 22-dikben minden-felől ez a' meg-edgyező hír érkezék-meg, hogy az ellenség a' szándékot észrevévén, a' *Verbáska* vize mellett Táborba akarna szállani, el-végezé a' Feldmarsal magában, hogy az ellenség tzéljának eleibe kerüljön, és még azon étzaka, ugy mint 22-dikről 23-dikra virradolag, a' *Száva*-vizén hidakat állittata-fel; mellyek még azon étzaka híd-örző Sántzokkal el is készittetének.

A' honnan 13-dikban, a' Napnak fel-jövetelével Fegyvertár-mester B. *Rouvroy*, a' mi *O-Grádiska* nevü Várunkból oly keményen hozzá kezdé *Berbirnek*

ágyuzásához, hogy az ellenségnek szem-közbe rakott ágyuit és ágyuzó helyeit el-rontván, az-által a' mi Várunkot bátorságossá tehesse; és hogy ez által az ostrom a' Várból-is segittessék, és könnyebbé tettessék. — Azon közben a' Száva-vizétől fogva a' *Verbáska* vizéig való *Környék* meg-kémleltetvén, és az ostromló Sergeknek állását ki-néztvén. — Délután 7 órakor 7 osztályok, és a' *Brodi* és *Grádiskai* határ Sergeknek kemény lövő vadászszai a' Generál *Klébek* Brigadájából, 8 ágyukkal, a' *Szávának* hosszát *Verbáskáig*, és *Verbáskának* bal-partjait egészen a' *Száváig* el-foglalván, ugyan ide a' katonaság közzül 4000 munkások, és a' Polgári lakók közzül 370-nen minden szükséges készületekkel el-küldetének; és ugyan ezek közzül 2000-en 2 Batalion fegyvereseknek óltalmazó őrizetek alatt, 4 ágyuzó töltéseknek és Sántzoknak készítésekre rendeltetének akkor; a' midőn a' más 1950-ből álló nép edgy Osztály fegyvereseknek és 4 ágyuknak óltalmazó őrizete alatt a' *Verbáska* bal-partjain a' hányásoknak, és végre 50 emberek a' *Szávának* jobb partjain lévő hidaknak helyre állításokban forgalódnak. Ugyan ezen időben Generál *Schindlernek* is Brigadája a' Táborból meg-mozdúlván 800 embereket az ostromi készületek munkájába veve. Valamint ezen Tábori munka, ugy a' Gen. *Klébekk* Brigadája alatt fellyebb nevezettek 13-dikről 14-dikre virradó éttzakán elégséges óltalmazó vigyázat alá hejheztetének. — 24-dikben délután a' Generál *Klébek* Brigadája, a' Generál *Brentánoé* által felváltatott, és az el-kezdett munkának tökéletes el-

végzésére, a' Sergekből 2000 emberek, a' lakások között pedig 500 férfiak fordittatának. Midőn már délutáni 4-edfél órakor a' *Verbáson* keresztül tsinált hid kész volna, 400 férfiak a' hidnak az innetső partyán lévő végén általam Sántzot tsinálnak, és az 500 köz Polgárok pedig az arra szükséges eszközöket és matériáléket hordják vala, és még ezen nap dél-után más szükséges készületek is tétetének 's t. — Ezen munkálódások alatt tüzet vala szüntelen az ellenség a' mi munkásainkra és katonáinkra, de olly kevés elő-menetellel, hogy egészzen 24-dikén délutánnig, az általman álló katonák között tsak 2-töt és a' dolgosok között is egy ennyit löhetének halálra; meg-sebesítettének, pedig mind a' munkások, mind az őrző katonák között egynéhányon. Ebből hát már most világoson láthatni, hogy midőn mi most ezen Levelet írjuk, *Laudon Berbirt*, vagy *Török-Grádiskát* ostromolja, vagy talám eddig meg-is vette. — Eddig a' Hadi Tanátstól. (**)

Minden-féle elegyes Tudósítások.

A' múlt Tsötörtökön, u. m. ezen hónapnak 2-dikán hága Bétsben a' Marha-husnak fontja 6 krajtzárról 7-re.

A' kik Bétsben meg-vénültek-is azt mondják, hogy ők még ollyan Rékluta szüretet nem értenek, mint a' mellyen már egy héttől fogva Bétsben van; mert itt reggeltől fogva estvig meg-nem szü-

nik ezeknek Sergestől való bé-hozások a' szomszéd Tartományokból — és szüntelen edgy egy Batalion érkezvén - meg Bétsbe, edgy itten mulató Bataliont vált-fel; mely mindég fel-fegyverkezett Réklutákat viszen-le magával: e' pedig mint a' viz ugy foly; minden-nap így vagyon. — Bétsben a' Városi Tanács-ház Udvarában meg-nem lehet fordúlni már egy héttől fogva, olly teli van azoknak sokoságával, kik uttza szám-szerint a' katonaságra való bé-iratásra jelentenek-meg; és innen nem haza, hanem a' Kaszármába tsordástól kifirtetnek. A' még eddig Bétsben mulatott Agyuzó és Bombárdírazó Sergek-is nagy fiettséggel a' múlt héten le-indúltanak. Posonyból-is a' még eddig ott mulatott *Vartensleben* 2 Batalionja a' napokban le indula a' Dunán *Pétervárad*-felé. Ezen hadi magától és más által mozgó dolgok költöztetése meg-szűnés nélkül való.

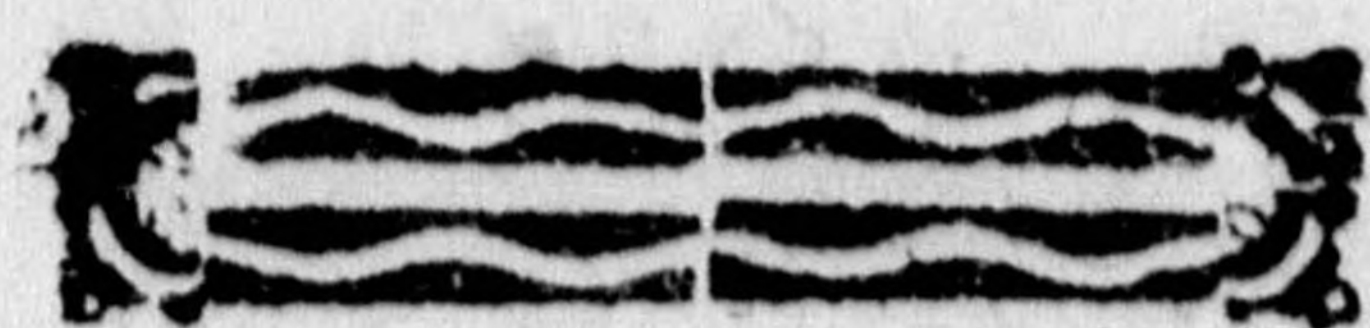
A' *Száva*-vize mellett *Szurtsinnél* fekvő Táborból Juniusnak 23-dikán ez iratik: „Az ellenség ugyan még eddig bennünket tsendefségben hagyott; de az éltető állatokkal rettenetes tsatát kellett kiállanunk. Tegnap délutánni 4-edfél órakor menykövel és menydörgéssel vilámló setét fellegek borítván-bé fejünk-felett az eget, egy olly szörnyü szélvész támoda, mely nem tsak a' 8 — 9 tzól vastagságú fákat tekeri vala nagy tsikorgással-ki a' földből, hanem a' *Szurtsinban* a' múlt esztendőben ujjonnan épített Tornyon lévő 13 nyom hoszfuságú Keresztet-is le-vetette, és ezt egynéhány pertzenté-

lek alatt egy tyuk tojásnyi nagyságú rettentő jég-
első követvén — ezen jég-első; melly mintegy 20
minutáig tart vala, minden kerti és mezei termést
körül belől olly semmivé tett, hogy azoknak még
csak nyomok sem láttzatik: a' mi Sátoraink ez ál-
tal nem csak egészzen keresztül juggattattak, ha-
nem darabokra szaggattattak ugy annyira, hogy mi
egész Táborostól edgyütt kéntelenítettünk azon étza-
ka, a' szüntelen tartott esőben, a' szabad-ég alatt
hálni. Minden Tábori eleséget és ágyuzó eszköze-
ket költeztető Lovak a' magok köteleiket el-szag-
gatták, és a' Mészár-székre várakozó Ökrökkel ed-
gyütt egész dühösséggel és bögéssel, a' Spanyol-so-
rompokon keresztül, a' Táborból ki-szaladának. A'
Kenyeres és puska-poros szekereknek fedelek, vagy
borítottékjok keresztül, meg-keresztül jukadaztak, sza-
kadoztak, és sok embereknek fejeket bé-rontotta,
és sokon ez által sebet kaptanak. Az a' kár, mel-
lyet ezen történet által a' Táborban vólt Tisztek és
az *Erárium* vallott, ki-mondhatatlan. —

Azon minapi Tudósításunk, mely-szerint mások
után azt irtuk vala, hogy az 500 forint fizetésen
fellyül lévő Ts. és Királyi Tisztviselők a' magok
fizetéseknek felét kötelező írásban fognák a' háború
alatt kapni, ha Novemberig békeség nem találna
lenni, tsupa hazugság.

A' Méhádia Levelek azt mondják, hogy még
az ellenségtől ugyan mind eddig tsendességben vagy-
nak, de a' tolvajok' sokosága olly nagy, hogy már
most csak ezeknek zabolázásokra egy különös Se-

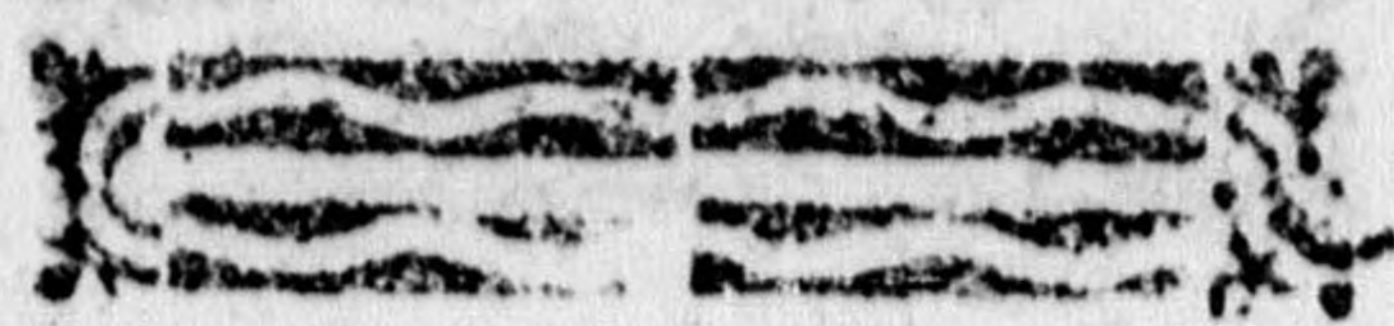

reg állittatott-fel; mely a' környülállások-szerint már most a' tselekedeten talált Gonofz-tévöket leg-ottan fel-aggattatja; a' honnan, azt írja a' Tudófitó: én magam szemeimmel láttom már Lugoson a' piatzon efféle Gonofztévöket fel-akasztva.

Fejér-Templomból egy olyan Tudófitás érkezett, melyben az iratik, hogy a' mi Táborunk minden órán más-felé mozdúl; mivel már oda semmit sem hordoznak az élés-házokban. 14-dikben az a' hir érkezék - meg ide, hogy 2 Basák 30-ezer Néppel bizonyoson útban vólnának a' Bánát-felé, és némellyek azt akarják hinni, hogy azon Sergek, mellyek Erdélybe valának segittségül rendeltetve, vissza-parantsoltattanak *Káránsebes*-felé. Feldmar-sal G. Hadik még a' maga egészségébe helyre nem állott; hiszszük mindazáltal, hogy a' maga egészségét minden órán helyre fogja nyerni.

— — — — —
 — — — (Rosta júk.) — — —
 — — — — —

Erdélyből Szebenből a' múlt hónapnak 22-dikén tsak ezt irják: — „ Az ellenség valamint a' *Vulkáni* ugy a' *Törtsvári* Palsustól egészszen el-távazott, és főképpen minden Palsusokon tökéletes tseu-

tsendenség Uralkodik ; egyedül tsak a' Veres-Tor-nyai Palsusról mondatik, hogy itt nem régiben-is az ellenség bé-tsapást próbált volna. — Ama híres O-rasz Sergebéli *Rikárd* Kapitányról iratik Erdélyből, hogy ő Felsége ugyan azon Seregnél Májorra tette légyen. Az egész Szebeni Ujság tsak ebből áll.

A' Triestből és Velentzéből tegnap érkezett Le-velekben az iratik, hogy Báró *Vukásovitsra* a' Törökök véletlenül rá-ütvén, még pedig a' mint gondoltatik a' Skutari Basa népe, az ő Sergét keményen meg-martzonglatták, és alig ha maga-is fog-ságba nem esett. Edgyik Levél tsak ezt írta rólla; de a' másik egész bizonyító szókkal írja, hogy a' *Vukásovits* Sergére véletlen ütvén a' Törökök, tsak alig, hogy egy kevés népével magát visszavonhat-ta, és Sergének nagyobb része ott maradt. E' nem igen örvendetes hir volna ezen ifju Vitézről! Kevés napok alatt bizonyos Tudósítást fogunk ven-ni ezen dologról: addig-is inkább hiszszük, hogy e-zen *Vukásovitsra* ütött Törökség annak a' Basának népe lett légyen, ki *Czettin* megett 10-ezer néppel vonta-meg magát, hogy az ostromlás alkalmatofsá-gával elé-áljon,

A' Felséges Tsászár, — — — —

— — — — —

— — — Rosta júk. — — — —

— — — — —

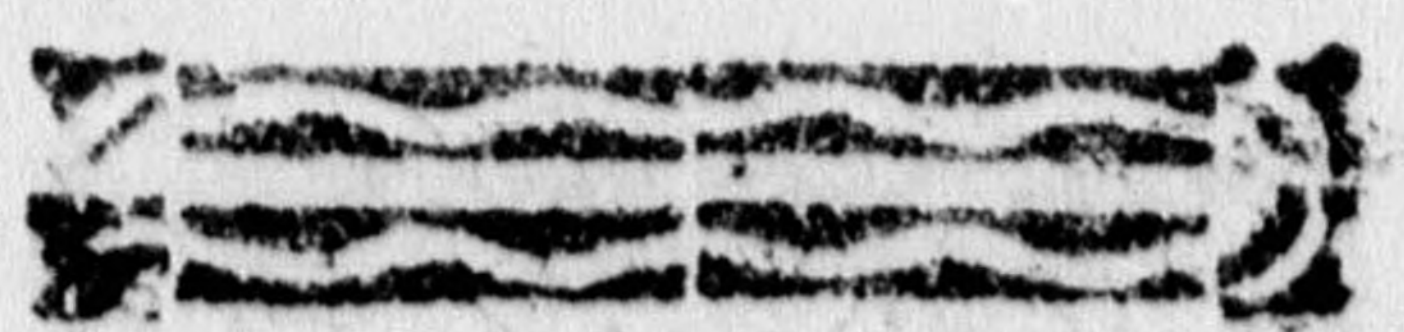

A' *Konstántzindpolyi* Levelekben iratik, hogy egy Sereg Törökségnek szinte szerentséje vala egy szörnyü nagy Vezérnek el-fogásához; kit némely Húszárok alig menthetének-meg a' recognoscérazásban akkor, midön már a' Törököktől lova-is megvala sebesítve — erről tsak ennyit tudunk.

Külső-országgi Tudósítások.

Svéd-ország. „ A' Juniusnak 9-dikén költ *Stokholmi* Levelek-szerint a' Király már a' m. hón. 5-dikén Finlándiának Fő-Városába *Abó*-ba meg-érkezvén, még tsak meg-sem álla, hanem leg-ottan *Borgóba* a' Finlándiai Tábornak Hadi-szállására indúla. — *Koppenhágából* tudjuk, hogy mind az *Orosz*, mind a' Dániai Hajós-sereg még tsendefségben vagynak a' ki-kötő helyekben, és az ágyuzásban gyakarolják magokat; tehát még a' Tengeren|sem-mi lints.

Roma. — „ A' Kapucinusok egy nagy hirü *Olasz* Prédikátort Pater *Sassicoló* Urat, a' Francisánusok pedig Páter *Medicit* választották Generálisoknak. Tehát a' Lelki Vezérek között-is esett Tíztség-béli lépés.

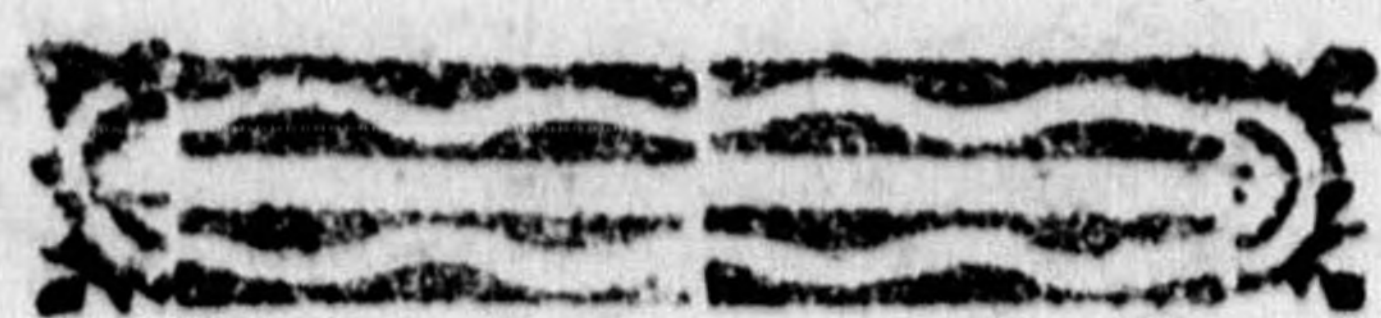
Anglia. — Már most 6-dikszor lettenek az *Anglus Ujság-Levelek* a' háborúnak terhes környüállásait minden békeféghkori meg-szünés nélkül szenvedökké. Minthogy még nálunk ezen dolognak tsak a' Neve sem igen esmeretes, tehát hogy ennek belsö erejéről előre valami képzelődésünk lehessen, lássuk mikor jött bé leg-elöbb a' Stempel, hogy nevedett ennek terhe, és hogy gyökerezett már most más-felé-is-el.

— Leg-elsöbben fel-állott ezen Stempel Angliában, a' *Spanyol Successioi hádkor* tsak egy fél fillér fizetéssel minden Ujság-Levélért. Az ezután következett *Spanyol* háború alkalmatóságával a' *Stempel* megint 1 fél-fillérrel nagyobbították-meg minden Ujságért, és ekkor *Lord North* 1776-dikban 36-ezer font *Sterlingre* számlálja vala az ebből való jövedelmet. Ezt látván a' jó *Lord*, hogy a' sok fél-fillérből mely nagy Summa kerekedik, megint egy fél-fillérrel neveli a' *Stempel* fizetését minden Ujság-levelen, mellyet 18-ezer font *Sterlingre* számlála. Még ezen *Ministérium* alatt ehez járula az-is, hogy minden Ujságban közönségessé tett Tudósításokért az *Erárium* szedi vala-bé a' fizetést, minthogy minden Tudósítást magában foglaló Levéltől 2 *Silinget* kelletik vala fizetni. 1780 nadikban a' jó *Lord North* megint egy bizonyos kitsinek tettö portziót vete az Ujság-Levelekre, melly az ő számlálása-szerint 9000 font *Sterlingre* megyen vala. Más elztendöben ezután, nem az Ujságra, hanem minden némü pappirosra egy oly *Stempel portzió* adaték, mely 100-ezer font *Sterlingre* számláltatik vala, és a' mely a' maga terhével megint nyomja vala az Ujság-Leveleket; mint hogy ezek pappirosra vagynak nyomtatva,

Mind ezekután a' fok rendbeli nyomorúságos húzás vonás után-is annyira nevedttenek szüntelen az Ujságok Angliában, hogy *Pitt* azt kezdé végre a' Tanáts-gyűlésben javasolni, hogy még egy fél-fil-lérrel nevelhetik az Ujságok' Stempelét, a' Tudófi-tásokat pedig 6 fillérre tehetik; mely leg-ottan meg-is esvén, az Ujságok' Stempel fizetések Angliában, a' pappirosra ütött Stempel fizetésen kívül, mely őket hasanlóképpen terheli, 130-ezer font Sterling-re mene, mely a' mi pénz számlálásunk-szerint 1 millio 170-ezer forintra mégyen — 's a' pappirosra ve-tett Stempel taxája még többre hág. Ez az az egyenes ösvény, melyen Bétsig jött a' *Stempel*; de fájdalom! mely nagy kár, hogy ezen Stempellel Angliából az azzal járó Irásban való Szabadság-is el-nem jöhetett. — Angliában olly szabadságok vagyon ezen *Stempelt* fizető Ujságíróknak hogy Ezek a' Király, a' Par-lamentumok, a' Minisztérium, az Ég és a' Föld el-len-is szabadon ki-mondhatják a' magok gondolat-jaikat, és azt közönséges Levelekben árulhatják Valami tsak a' Parlamentumokban meg-fordúl, azt a' Nép 14 nap alatt már az Ujság-Levelekből tudja, és így drága árron-is örömeft fizeti; de a' más Uj-ság-Leveleknek többnyire, a' hizelkedő kétfzin po-litika Palástya alatt gyakran a' leg-nagyobb iga-zságot - is olly aprora kelletik rágni, hogy azt mind az Olvasok, mind az Ujság-írók gyomra meg-emélfzthesse, ugyan ezért nekünk fok Ujság-Le-veleink a' Stempel koporsójába temetkezni készül-nek. — Angliában a' Parlamentumok 's más Kor-mány-székek ezek által adnak mindent tudtára a'

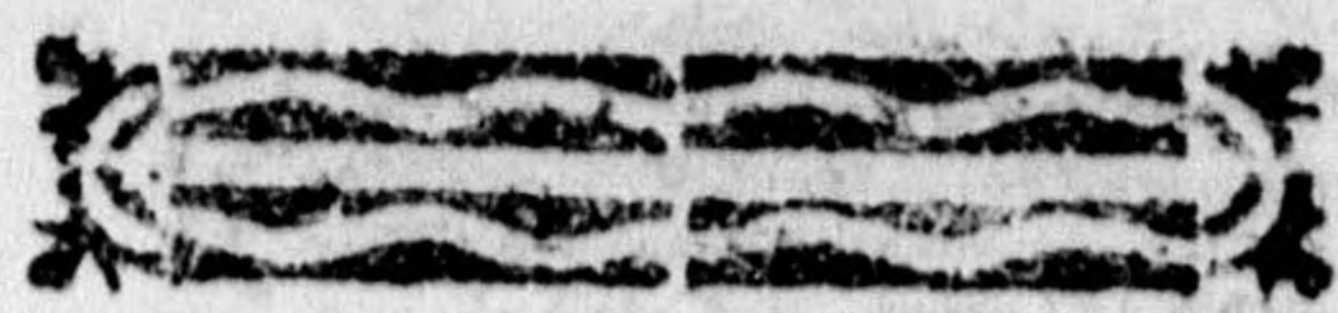
Nép.

nek ; itt Ujságot írni és nyomtattatni mindennek minden rosfálás nélkül szabad ; sok az Ujságíró ; még-is vagynak ollyonak , kik esztendeig a' magok Ujságjaiktól 10 — 12 - ezer font Sterlinget fizetnek Stempelért. Nállunk Stempellel egy Ujságíró sem nyerhet valamit magának , ha pedig békeféség léfzen , Stempellel edgy sem áthat-meg a' talpán ; hanem ha drágábban fizettetik.

Erdélyből 3 Székről azt írják , hogy ezen hajdoni kiss áldott Hazának némely részeiben 13 Magyar farintra hágott a' tizta-búzának köble ; az elegyesnek 10-re , és ezen propörtzió-fzerint minden enni és innya való dolgok oly drágák , hogy a' szegénység alig fegethet némely helyyeken magán ; némely helyyeken pedig kész-pénzel sem lehet valami inni és enni való dolgot találni. Gabona pedig Erdélynek igen kitsiny részében termett az idén. Magyarországbán-is minden-felől erről panaszalkodnak.

Tavallyi Levelünkben irtuk vala , hogy a' Bétsi Mészárosok a' húft fellyebb akarván verni , ezt ő Felsége meg-nem engedte ; hanem , hogy a' népnek ez eránt eshető zúgalódása el-kerültefsék , maga állított vala-fel egy Ökör-vásárló hivatalt , mely Bétsbe az ő Felsége költségére Ökröket hajt vala a' Mészár-székre ; és mind eddig így ettük fontját a' Marha-húsnak 6 krajtzáron. Már most ezen munkát folytatott hivatal számot vetvén mind magával , mind a' Mészárosokkal , minden hónapi vesztéség tsak 20-ezerre mégyen ; azért ő Felsége ezen

Ökrök - vásároltatásával fel-hagyván, az előbbeniek vették kezekhez, és 7 krajtzár fontja a' húsna, 's így sem fokot nyer a' Mézáros.

Elegyes Tudósítások.

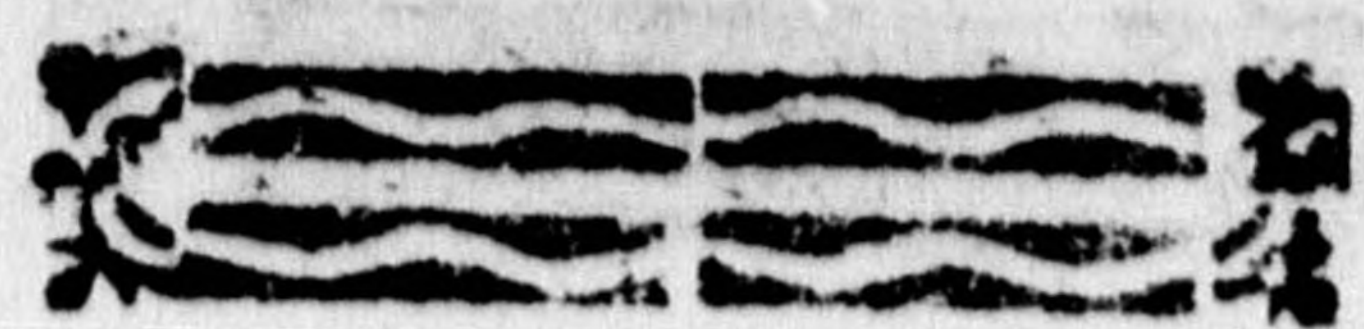
Az Ó - Grádiskai Tábor 21 Bat. gyalagoknak és 11 Divisio lovasoknak mérettetik-ki. A' hidak Ogu-*tsánból* Ó - Grádiskára vitettettek, mellyek máig-is a' Vár megett az erdőben állanak. Az ezekhez tartozandó ökrök 700 számmal vagynak. Ó - Grádiskában a' meg-romlott házak hamarjában ki-földoztatnak, és az el-égettek fel-épittetnek; 3 hetek múlva minden házoknak el-kell készülniek a' lakásra, melyből azt hozzák-ki, hogy a' Fő - Vezér *Laudon*-nak Szállása nem kevés ideig fog itten lenni. Az Ó - Grádiskai Lakófoknak meg-parantsoltatott, hogy fietséggel kaszáltassák-le rétjeiket, mivel ottan lovalság fogna állani.

Boszniaából jöttek a' Tudósítások, hogy Zvornik-ról fok eleség hordatik Bányalukára; az a' hir, hogy Bányalukán Magazinokat állitnak-fel a' Bosz-nyákok. — Berbirben ez ideig nagy halgatással voltak a' Törökök, a' Szávának mind a' két parjain sétálnak az emberek, a' nélkül hogy egy lövés a-dattatnék. Az ő munkáiktól a' viz-felé egészzen meg szüntek a' Törökök. A' mint hallatik, nem a' szánakozás volt annak az oka, hogy a' Berbiri Törökök az Ó - Grádiskai gyúladást olly tsendes el-mével tekintették, és egy lövéssel sem háborgatták

a' tüzet-óltó lakófokat, hanem egyedül tulajdon erőtelenségeknél érzése; mert ha leg-kisest kezdetek volna, az egész Ogutsáni Táborral lett volna dolgok. Az-óta hogy a' miénk a' Török Várat Bertskót el-pusztították, a' Törökök számofsan szállanak Bányalukánál Táborba, a' hol egy Bafa Anatóliából sok Néppel érkezett-el. A' Bosznnyákok beszélik, hogy 180 Sátort láttak Táborában, mellyben külön külön 10, 12 emberek vagynak. A' Serándliai Bafa, a' ki Tavaly April. 25-dikén Dubitzánál Vitéz nevet nyert vala, 2-dik Septemberben pedig *Kvozdánovits* Generál-Strázsamestertől Berbirnél Tábora fel-veretett, minden Népével edgyütt el-üzettetett, mostan Fő-tiszt-vifelő Berbirben, egy-néhány napok előtt Bányalukára utazott foglalatoságában, de elébb meg-parantsolta minden Kádilkoknak, hogy egy jobbágy se bátorcodjék falujából ki-lépni; a' ki különös engedelem nélkül az úton találtatnék, annak leg-ottan feje vétettsék. Berbirnek Kapitányára nagyon gyanakodik. Ezen Basáról mondatik, hogy a' Török Tisztek között leg-jobban ért az ágyuzáshoz.

A' Fejér - Templomi Táborból Jun. 8-dikán 1789. — Ő Excellentiája a' Fő - Vezér Gróf *Hadik* több Generális Urakkal egyetemben a' határ-széleket megtekintvén, 45 *Vurmzer* Húszárokat vett maga mellé őrizetül, az esméretes vitézségű második Kapitány

tánynak, *Buday Ignácz* Urnak Komandója alatt. Egész 6 napokig tartott e' járás, és tsak ezen hónapnak 6-dikán érkezett Táborunkba e' Nemes Úti-társaság. Mindnyájunkban nagy örömet indított *Excéllentziájának* nyájafsága, mellyel fogadta vala az említett második Kapitány Urat, mindennap asztalához ültetvén, és külömbb külömbb-féle dolgokról Magyarúl beszélgetvén véle. A' Komandónak vége lévén, 12 aranyokkal ajándékozta-meg a' Fő Vezér a' vele vólt Húzfárokat. „

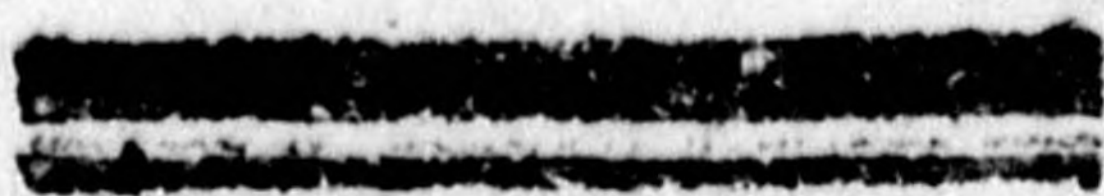
„ A' Fő-Vezér egykor Kotsijára akarván ülni, olly erősen meg-ütötte lábát, hogy egynéhány napoktól fogva ágyba kell fekünnie. „

„ Ujj történetekről nem írhatok semmit; mert az ellenségnek még hírét sem halljuk; *Mihályditól* fogva egész *Zimonyig* leg nagyobb tsendességben vagon minden. Nagyon erősítik némelleyek, hogy a' békeféség tökéletesen lábra állott; ezen vélekedést okozta a' tegnapi sebes parantsolat, hogy a' szénával és abrakkal meg terhelt szekerek visszátérjenek, és az említett szénát a' többivel edgyütt *Oppovára Szerim Vármegyébe* vigyék. De ennek még más tzélja-is lehet; alig ha a' nagy Sereg nem fog mentül hamarább oda menni; mert eleinten-is ugy

vólt a' dolog rendelve, hogy a' nagy Sereg Oppová-
nál szálljon Táborba. De mivel Fejér-Templom a'
Bánáti határ-széleknek, ugy szóllván közép pont-
ja, és ha szükséges innét leg-hamarább segittséget
kaphatnak az el-rendelt Seregek; a' nagy Sereg te-
hát ide szállott Táborba; melly mostanában alig áll
18-ezer emberből. — A' hóltaknak és betegeknek
száma a' nagy Seregnél igen türhető a' régihez ké-
peft. A' napokban vettünk parantsolatot, mely-sze-
rint a' Seregek szorgalmatossan el-kövefsék hadi-gya-
korlásaikat, és valamint békefség idején tartatott tá-
borozáfokban, ugy itt-is mident, a' mi eleikbe va-
gyon írva, véghez vigyenek. „

„ Irhatnék még többet-is; de meg-kell valla-
nom, hogy nálunk szint' annyit hazudnak, mint a'
népes Városokban. A' melly nevezetes történetek
elő-adándják magokat; azokat mennél hamarább hí-
rül fogom adni. „

Az LI-dik Kurirhoz tartozó Tóldalék.

Bétsi Tudósítások.

A° Felséges Császár mind a' mái napig a' maga előbbeni nyavallyás állapotjában vagyon, és az időnek változása-szerint hól jobban hol terhebben érzi magát; azonban a' kellemetes időken délutánni 4 óra tályban ottan ottan a' kertben jelenik-meg *Laxenburgban*, hól maga a' *Kurir*-is a' múlt Pénteken jelen lévén, ezeket eddig bizonyosnak irhatja.

A' fő Hertzeg és Hites Hertzegnéje frissen vagy: nak. — A' Császári és Királyi Birodalmokban lévő minden Posta-hivataloknak fő *Postamestere* Hertzeg *Paár Ventzel* Urhoz tegnap egy olyan Posta érkezék *Bádenbe*, ki a' leg-nagyobb Fejedelmekhez-is *audientia* kérés és ajtó-kotzogtatás nélkül szokott bémenni, 's ezt a' hirt hozá a' Hertzegnek, hogy az ideig-valóságot az Örökké-valósággal fel-váltani ne terhelhetnék; melyet leg-ottan-is tselekedvén, el-mehet a' mindenek úttján.

A' Tseh-országból Bétsbe érkezett utazók azt beszélik, és onnan jött Levelek is tsalhatatlannak erősítik, hogy 21 Réf. Prédikátorok, kik mind született Magyar Hazafiak, a' Superintendensekkel edgyütt el-hagyott Hazájokba vissza jöni készülnek, és minden órán haza is jönnek. Mi ennek az oka? Arról tesznek magok a' Prédikátorok ítéletet, hogy ez a' Nemzet a' maga Vallásával tsak egy olly szabadságot kereset légyen, melly-szerint ő egy Papnak-is fizetni ne-tartozzék. Ezek között alattomban sok szakadások vagynak; némelleyek Præ Adámitákat hisznek, némelleyek *Ariánusok*, némelleyek *Sociniánusok*; és közönségesen Templomba járni nem igen nagy kedvek vagyon; hanem ez alatt az idő alatt titokba tartó Könyveiket olvasásák. Sem a' Katholikus Papnak, sem edgyiknek sem másiknak nem engedelmesek.

Vukásovits Urnak el-fogottatásáról megint uj Levelek érkeztek, mellyek által erősítettik. — Posony Vármegyének hajdani fő Szólga-Birája *Szászi Ferentz* Ur-is ezen Seregnél fő Hadnagy vala; ki-ről már régtől fogva nem tudjuk vala hová lett.

A' Fels. Császár az *Anhalt Götheni* Uralkadó Hertzeget *Lebrecht Károly Györgyöt* a' nagy Tábor-nak maga Feldmarschaljává, ennek Uralkodásra kö-

vétkező első szülött fiát *August Kristián Fridriket* a' *Tertzi* Sergénél, második fiát pedig Hertzeg *Vilhelm Károlyt* a' *Latterman* Sergénél Kapitányokká tenni méltóztatott.

A' Felséges Tsászár, egy a' múlt hónapnak 25-dikén költ F. Udvari Rendelése által, az idegen Országi Kereskedőkre nézve, kik a' mostani Tábornál eleségbéli dolgokkal kívánnának kereskedni, a' maga Felséges szándékát úgy határozta-meg, hogy ezeknek, ha t. i. ezek közönséges étel és italbéli dolgokkal kívánnának kereskedni, u. m. Sajtal, Serrel 's t. ki-rekésztvén innen a' *Riskását*, erre szükséges szabad útzó Levél fogna adatni; a' kereskedésen kívül tétetett tilalmos dolgokra nézve pedig meg-marad az erről tett előbbeni rendelés. E' mellett pedig az étel és italbéli dolgokkal való Tábori kereskedésnek könnyebbítésére következő Rendeléseket is méltóztatott ő Felsége tenni, úgy mint:

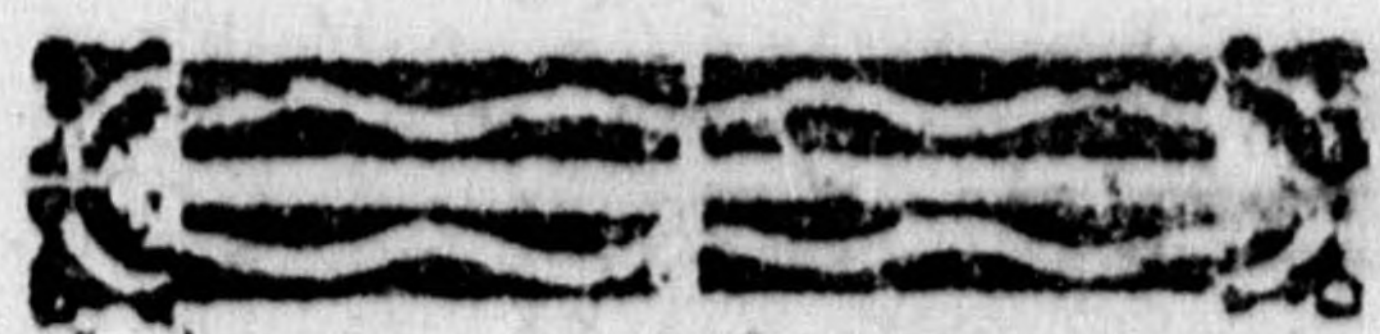
1.) Hogy azok, kik a' Táborhoz enni és innya való dolgokkal kereskednek, vagy a' Vezérek között valamelyiktől, vagy az Országbéli erre rendeltetett Gondviselőtől, vagy azon Kerületbéli Tisztstól, melyben a' Kereskedő lakik, mindenkor szabad útzó Levelet kap, melyben meg-lészen a' Kereskedőnek nem tsak neve írva, hanem az-is mit,

és mennyit víz? A' kereskedésre szabad idegen dolgokról pedig, ha ezek nem az Országban adattanak - el, hanem egyenesen a' Táborig, a' Vámtól szabad útzédulát nyerne, és a' Vámtól vagy harmintzadtól szabadok lesznek: Béts 2 - dik Juni 1789. —

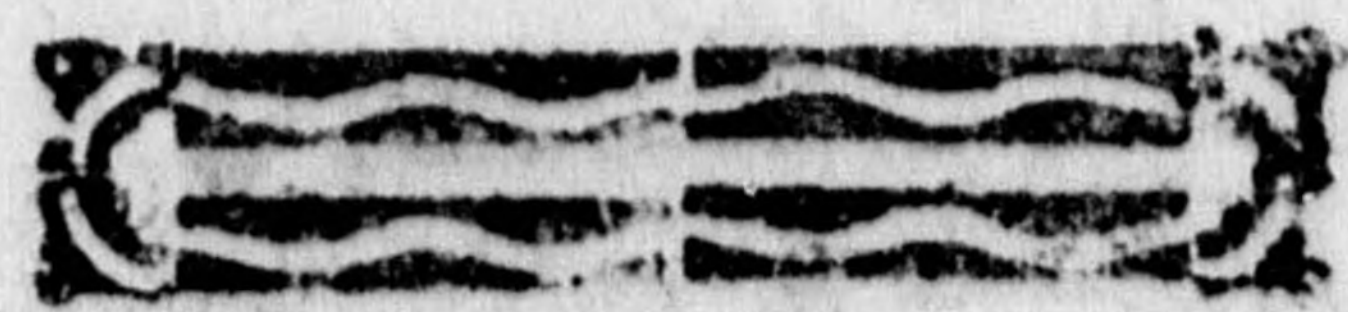
Hadi Történetek és Tudósítások.

Berbir, vagy Török - Grádiska ostromának további le-irása, a' Fő - Hadi - Tanátshoz érkezett Tudósítások - szerint. — (* *) Feldmarsal Báró *Laudon* a' múlt hónapnak 27 - dikén *Berbirnek* további ostromáról, *Ó - Grádiskából* ezt a' Tudósítást küldötte Bétsbe, hogy a' múlt hónapnak 24 - dikéről 24 - dikre virradó éttzakán 1000 katonáknak és 650 Polgári *Matériálét* hordó munkásoknak szorgalmatosságok által a' *Száva - vizétől* fogva a' *Verbáskáig* a' Sántzok, mellyeknek az ellenség Vára - felől való partján úgy fel - vagon töltve, hogy a' mi benne lévő Népünket a' lövés nem érheti; és ostromlásra tartazó ágyuzó töltések úgy el - készültének; hogy az általmazó Sergek, minden ágyuikkal edgyütt 25 - dikben reggel ezen föld Várookba belé - költöztenek. Ugyan ezen napon, még a' másnak fel - jövedele előtt 1200 katonáknak és 889 Polgároknak munkálkodások által, azon a' helyen, hól a' *Verbáska* a' *Szávába* szakad, egy második hid állittaték - fel, és a' *Verbáska* vizén innen Földvár épitteték. Mint - hogy a' minden - felől érkezett Tudósítások - szerint bizonyosnak látszik vala, hogy a' külömbb külömbb

Táborban fekvő ellenség' Sergej , a' Várnak által mára jöni szándékoznának , és tartván attól , hogy ezek közel érkeztén a' miénknek az ugy nevezett *Alsó-Városnál* a' *Száván* tsinált hidon való általmenetelt terhessé tennék , tehát rendelés tételék , hogy még az nap délutáni 7 órakor a' Generál *Schindler* Brigadája , a' *Bróderi* kemény - lövők és 46 Tábori vadászok 14 ágyukkal ujj hidon által költözének. — Alig fogának hozzá a' hid végén építendő Sántzhoz , hát az erdőből minden-felől kezdi magát az ellenség mutagotni , és minden Palfszufokon szemmel látható jelek mutogotják , hogy a' Törökök kitsiny Sergekben 30 — 40-nenként gyűlnek , és az Erdő-szélében Táborba szállanak. De midőn az ellenség a' mi Népünknek a' hidon való serény által-költözését látná semmihez tovább nem foga , és a' *Berbirből* ki-küldetett Őrző-Sergek is a' Várba olly siettséggel térének-vissza , hogy időt nem vehetének magoknak azokat a' barmokat , mellyek a' mezőn legelődnek vala ; mind a' Várba bé-hajtani , a' honnan igen sok barmok jutának a' miénknek prédájokra , mellyeket ők a' mi földünkre a' vizen által-hajtának. — Estve-felé hozzá kezdenek a' Várból a' miénkre ágyuzni , mely által még az nap miénk közzül 3-mon halálra lövetének , 3-mon pedig sebet kapának , mely utólsók között a' *Nádasdi* Sergének Obestere *Draskotzi* Ur is egy ütést kapott a' fején.

Ezen közben *Verbáskánál* 600 katonák munkálódnak vala a' hid közzül , kik töltéseket 's egyebet

bet tsinálnak vala — 300 a' *Seco dicti* Seculáristák pedig, vagy fejszés Parasztok az erdőben dolgoznak vala, és a' *Verbáska* vize mellett lévő bokroktól tisztítják vala a' Környéket, hogy az ellenségnek észre-vehetetlenül való rájuk ütésének eleit álják. Ezek-közzül a' dolgozók közzül az ellenség' ágyuzása által 2 halálra, egy pedig hordozható sebre löveték — 26-dikban a' hid végénél építendő Sántznak munkája tovább-is folytattatni kezdé; de mivel az ellenség a' Bányalukai kapu felől jobb kézre egy ágyuzó töltést állított vala-fel, és arról a' miéinket ágyuzni kezdé, mely által 3 embereink el-esének, és 3-mon sebet kapának, ezen munkát egészen estvékig félben szakasztani kéntelenítettének; de éttzakára kelvén megint hozzá kezdének, és 2 — 18 fontu gollyóbisos ágyunak való töltött állást (Bateria) és egy bombit hányó mozsár ágyunak valót tsinálának. Ezen közben a' *Verbáskánál* való Sántzok és földvárak is egészen el-készülének.

Az ellenség a' Várban szorgalmatosan munkálódik, hogy azokat a' károkat, melyek nappal a' mi ágyuink által okoztatnak, éttzaka helyre épithesse.

27-dikben szükséges rendeléseket téttenek vala, hogy a' föld-várokból és ágyuzó állásokból a' keményebb ostromi munkához kezdjenek. (* *)

Hazánkbeli Tudósítások.

Akos 19-dik Junii. — „ K. Szólnok Vármegyéből: — A' mint a' múlt Ötízszel és Télen egész Apri-

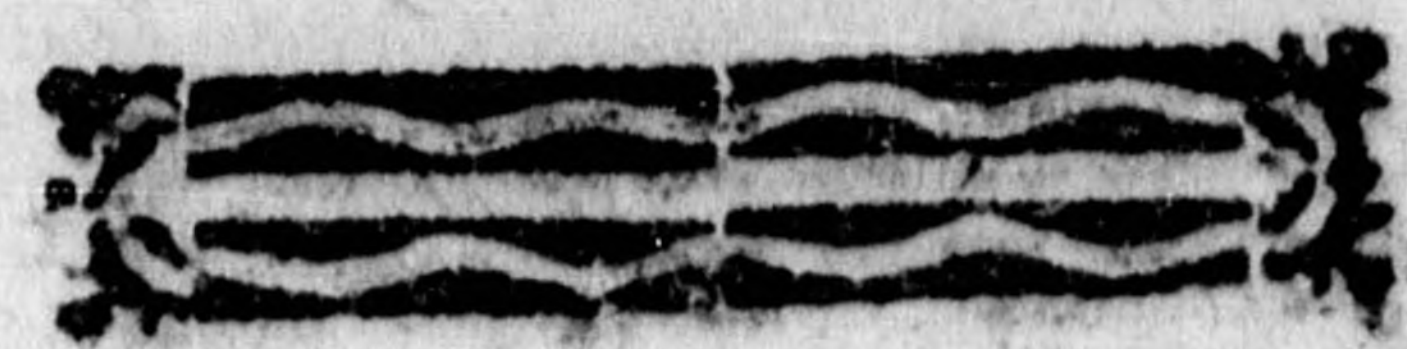
lis végéig minden féle gabona körülöttünk meg-kez-
dett vala öltésdni; ellenben a' minden féle Szarvas
marha, Ló, és egyéb oktalan állat meg-drágódott;
ugy már most minden-féle gabona két árrára há-
gott, ugy hogy a' tiszta búzának köbli, mely 4 vé-
ka 8 forint, a' kétszeresnek 7, a' Török-búzának
5 — 6 forint; ellenben a' Szénával élő minden-féle
jőszágnak nagyon le-szállott az árra, nem-is tsuda,
mert valamint Szénánk) tellyességgel nem lesz, ugy
a' gabona vetés-is nagyobb részént az el-vetett ma-
gat sem adja meg, a' mi vagyon is nagyobb része
tsak üszög. A' Szöllők minden-felé szépen mutat-
ják magokat, ezen az okon a' bornak árra-is le-
szállott, nállunk egy Akónak árra 6 n. forint.

Ketskömét szóról szóra 25-dik Junii. — „ A'
Vátzi Pülpök fő Tiszt. Báró *Splényi* Ur ő Nagysá-
ga, valamint másut, ugy a' Városunkban-is a' ma-
ga alázatos és kellemetes maga viselésének, min-
denekhez való tisztes és mértéklétes le-ereszkedésé-
nek példáját minnyájunknak szivekben hagyván,
Szerecán délután mint egy 4 óra tályban haza in-
dula. Meg-szünés nélkül ditsérik máig-is bölts és
nyájos beszédjét 's mértéklétes le-ereszkedését ked-
ves Atyámfiái a' Réformátusok, kik Ő nagyságát
mind ide jötében, mind el-menetelekor ki-rendelt
Személlyeik által-is, harang-szóval-is köszöntették.
Minden Templomokat itten minden külömbbség nél-
kül példás áhítatossággal szorgalmatosan meg-láto-
gatott, és az egész Városunkban lakó minden Oklá-
ba és Oklán kívül lévő Júhainak tiszteleteket és sze-
re-

reteteket meg-nyerte. A' *Normális* Oskolákat meg-járván és azokban a' tanuló gyermekeket a' Keresztényi Tudomány első fundamentomos Czikkellyeiből meg-kérdezgetvén, minden tanuló Leány és fiu gyermeknek ajándékot adott, noha ezeknek számok közel 400-ra mégyen. A' szegények, kik közzül mindeniknek egy egy húszast ajándékozott, nagy ohajtással emlegetik. Egy szóval nem lehet azt ki-fejez-
ni, közönségesen mindenek mely szíves indulattal és tisztelettel emlegetik ezen Lelki fő Pásztor, és ennek többszöri látását, melly nagy indulattal kíván-nyák. —

Ketskemét 22-dik Junii. — „ Meg-nyíltak már nálunk-is a' föld színét lassanként nedvesítő keleme-tes Egeknek Csatornájai, mellyek a' föld minden Veteményeit jó reményítő állapotra fel-emelték, mind borunk, mind ételünk, mind más Gyümöltse-ink (ha tsak ennekutánna valami Égi-veszély azo-
kat meg-nem vesztegeti, talám több lészzen, mint Tavaly. A' Vátzi Püspök ő Nagysága B. *Splényi de Mihálydi* azon alkalmatossággal, a' midön Me-gyéjét mint jó Pásztor látogatná, hozzánk-is ezen hón. 17-dikén bé-érkezett, holott-is minden Külső-tzérémoniaikat és Köszöntéseket meg-tiltván; szentül tartván ama Sz. *Pál* szavait: Nem nekünk Uram, nem nekünk, hanem a' Te Nevednek adj tisztele-
tet! Közönséges, nem pompás, 's nem Késérökkel villagós Kotsijából ki-lépvén egyenefsen, meg sem pihent, a' Templomba fietett, ott térdeire esvén, 's ájtatosságát a' Népnek ritka példájára el-végez-
vén,

vén, Atyai áldással az ötet követőit vigasztalta; minden reggeli 7 órakor áldozatját végezi, minden leg-kifsebbel nyálsan beszél, szokik a' Köz-nép szilve, fir alattomban a' begyess embereknek fel-fuvalkodása, midőn e' Kegyes Urának szelidségét, nyájságát, Kegyes tekintetét, és mély alázatóságát ébren tekinti.

Ó. Kétskén. — „ Nagy szárazság vala 8 - dik Májustól fogva egész 5 - dik Juniustig, de már most szép esők valának néha néha, igen tsekély a' fű, széna kevés lészen, a' Tavasziak igen soványok. Túl a' Tiszán *Kun Szent Mártonyon* az Őszi - vetést meg-is lehetne kapálni, a' Tavasziak alig tettzenek ki a' göröngyük közzül. *Sz. Abanyon* nagyon matsonások, a' búzának vékája 24 garas, a' rosé 30 garas. A' bornak akója. *Ketskeméten* 5 for. és *Körösön-is.*

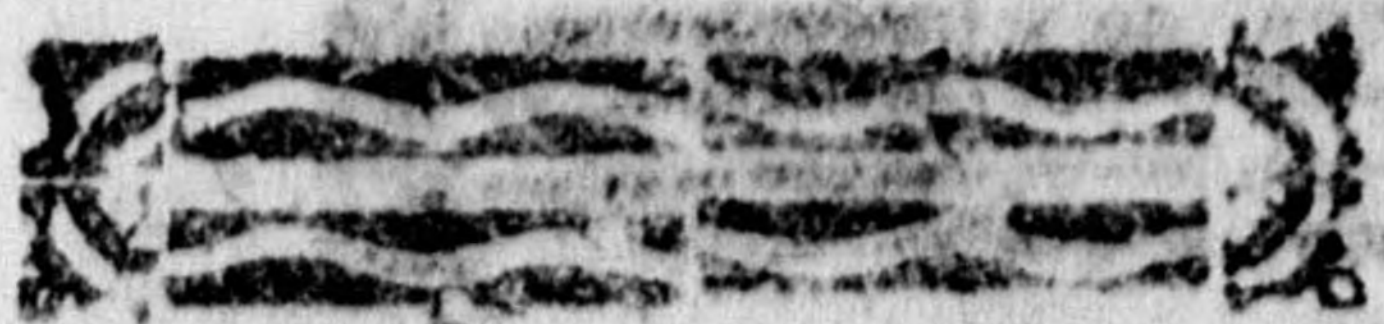
Kolosvár 25-dik Máj. — „ A' maga Legeltetésének nyájja körül fáradhatatlanul forgalódó hiv Pásztor *T. T. Lázár István* Ur, Nemes Erdélyországában az Unitária Religion lévő Ekklesiák Erdemes Superintendense, midőn a' most szerenstésen folytatott Generális - Visitáció alkalmatosságával az Unitária Ekklesiákat rendre öszve-járná; a' Felsőbbeknek engedelmekből e' mi Kolosvári Nemes Kollégiumunk Izámára fel-állítandó Fundátzióra, a' mi egymáshoz igen atyafiságos indulattal visseltetető Unitárius Keresztényeink majd példa nélkül adakoztanak. — — Háládással emlegetjük ezek kö-

zött mind örökké egy nagy Jól-Tévőnk Méltóságos
 G. *Sékely Adám* Ur ő Nagysága Istenes Alamsnál-
 kodását, melly-szerint ő Nagysága-is hozzánk való
 különös jó indulatjából ezen Tőke-pénzbe 1000 fo-
 rintokat ajándékozni méltoztatott olyan kegyes igé-
 rettel, hogy ha az Isten ő Nagyságát élteti, még
 meg-fog emlékezni mi rollunk. Bízunk-is az ő Nagy-
 sága Kegyességéhez, és jó reménységgel vagyunk,
 hogy avagy tsak utólsó akaratjának meg-határozá-
 sában egy Sectio így kezdődik: *A' Kolosvári Uni-*
tárium Kollégiumnak hagyok -- -- -- -- *A' fellyebb*
 említett 1000 forintokat pedig ki-vette *Legalis In-*
 teresre Nemes Udvarhely Vármegyének egy érde-
 mes Szolgabirája T. I. I. Ur nem azért mintha szük-
 sége lett volna reá, hanem hogy ezen Pénz ne pe-
 riclitálódjék, sőt Nemes Kollégiumunk hasznára bi-
 zonyosabban fructificáljon.

Zilah 22-dik Junii. — „Már hálá legyen az
 Istennek nálunk-is kezdett az ég kevés esővel és
 éjjeli harmattal harmatozni, holott ezek nélkül so-
 káig szükölködött már-is drágaságra jutott kedves
 Hazánk. A' mult héten fel-hágott vala Zilahon
 egy véka búzának az árra 5 márjásra, a' Török-
 búzának pedig vékája 3 márjásra, a' miéinkel pe-
 dig 5 véka tészen egy Magyar-orzági köblöt. ■

Kolosvár 28 dik Junii. — „A' Reformátusoknak
 Gen. Synodusak a' mult hón. 21-dikén vévén To-
 rotzkó Szentgyörgyön folyását, ebben *Præses* vólt
 T. T. *Bodola János* Ur, Kándidátus vagy Prédiká-
 orrá leendő 18. Gróf *Torotzkai Sigmund* Ur ő Nagy-
 sága

sága tartotta-fel a' maga költségén a' *Synodus* olyan felségesen, hogy még ilyen *Synodusról* rég nem emlékeznek az Ur' Szőlője munkánfsi; mert itt az alztal mindenkor Fejedelmi modra terített-meg — mindenkor banda-musika szónál volt az ebéd 's vatsora; más méltóságok-is lévén ott. A' nevezett Grófnak elmés fia igen ditséretes ellen-ve-téseket terjesztett a' *Synodus* Rostájában lévő ujj Prédikátorok eleibe egynéhányszor. — Ennek felette Báró *Bánffi Sigmond* Urfi Tordán meg-halálozván, a' fő Kormányazó széknek parantsolatjára ugyan ott el-temettetett; a' Czérémóniája ma vagyon Kolos-várt a' belső Templomban, T. T. *Szathmári Mihály* Ur prédikállott tsak egyedül feletted.

Külső Tudósítások

Az Auszriai Belgiumban mitsoda fontos változás lett legyen, az ő Felsége 7 tzikkellyekből álló Pátensének ezen alább következő Summájából-is meg-tettzik: — „Mü II-dik *JOSEF* s. t. A' Brabántziai Státusoknak magok vifelete a' Mi Kegyelmenkel való vizsza élés, és Levélben tett ígéreteknek bé-nem telyesítése, arra kényszeritenek Minket, hogy e' következő tzikkellyeket rendeljük és keményen meg-parantsoljuk. — 1.) Mától fogva minden *Privilegiumok* és más kegyelmességeink *Brabántziában* semmive legyenek, az ugy nevezett *Joyeuse Entree* nek egész foglalatjával edgyütt.

2.) A' Státus Députátziójának Commissioja, és minden Tisztviselői mától fogva hivataljoktól meg-fosztattak legyenek.

3.) Mindazáltal a' Perceptorok és más Tisztviselők, ha a' Mi hűségünkre meg - esküsznek, eddig volt hivataljokban meg-hagyatnak.

4.) Ezután nekünk léfzen gondunk az Adó-pénz- nek fel - szedésére és a' Capitális pénzeknek az ed- dig volt Contractus - szerint lejendő intereifésnek ki- szolgáltatasára.

5.) Minthogy a' Brabantziai Tanáts, az eddig gyakorlott rendeletlenséget, most vakmerő engedet- lenséggel-is tetézte; tehát annak minden Tagjait e- zen hónapnak 6-dikán költ Parantsolatunk által hi- vataljoktól meg-fosztjuk: ugy hogy senki azok közül az örökös számkivetésnek büntetése alatt hivatalját tovább folytatni ne-mérészelje.

6.) Ezen Törvény-széknek el-törlése után szüksé- ges lévén Brabantziának edgy Fő - Itélő - széket ad- ni; tehát a' *Mecheli* Fő - Tanátsra biztuk minden Brabantziában elő - fordulandó ügyeknek el - igazi- tását.

7.) Minden Rendű és rangú hűséges Jobbágya- inknak ez-előtti Törvényeiknek mind személyekre, mind javaikra nézve meg-hagyását ígérjük; hogy azok sem a' Polgári sem a' Criminál dolgokban Tör- vény-szerint való meg halgattatás nélkül meg-ne itél- tetsenek: ki - vévén azokat, a' kik a' Mi Felségün- ket ezután-is meg-fogják sérteni.

8.) A' kiket az általunk rendelendő feleltetés hibásoknak fog találni, azok a' Törvény és a' Bíró által büntetésre fognak ítéltetni. Ezen Rendelésünk

ki-nyomtatván mindeneknek tudtára adassék. —
Ezen Patensnek meg-érkezése után Brüsszelben két
ujj Törvény-székek állittattak - fel ; Brabantziának
igazgatására. A' Prokátorok mind a' Brüsszeli
Törvény-székeken , mind a' *Mechei* Fő-Tanáts e-
lőtt az ügyeket az eddig vólt módon folytathatják.
Költ Brüsszelben Junius 18-dikán 1789.

Lövenben a' katonaságnak kellett a' zenebonát
le-tsendesíteni, a' hól a' katonák tüzelésére mintegy
80 Polgárok el-esteknek mondatnak.

Mel. Mit tsindlyak szerentsétlen ?

Mit használ a' szomorúság ?

Mit árt a' tsendes Vígtség ?

A' bú a' szív épelesztője ;

A' vigtség élesztője.

A' bús ugyan él ;

De élvén , nem él ,

Elete csak Fél ;

'S Tavasztatlan Tél.

Töllem azért bánat távol állj

Gyengébb sziveket próbálly.

A' Bóldogság képzelődés ;

Nem valóság vélődés ,

Könnyü hát bóldognak lenni :

Mert könnyü képzést tenni.

Véld hogy bóldog vagy :

Azonnal a' vagy :

Nem lévén lélsesz,

Lévén nem lélsesz.

Szerentsédnek hát szerzője,

Légy 's eszes evedzője.

Többet; mint sem várhatz, ne várj;

Fátum útján bátran járj.

Viseld; a' mit nem másolhatz,

Tedd-le; a' mit nem birhatz.

Az Engedelem;

Nagy győzedelem

A' Türedelem,

Pais 's védelem.

Bizzadd azért dolgodd az Égre:

Nem viszen végre, Jégre.

Ha Érdemidnek ára nints;

Ne törődj; mert drágább Kints

Nem lenni; de érdemleni:

Mint Érdem nélkül lenni.

A' *Virtus* fel-kél,

Hóltod után-is él;

A' szin, mint a' szél;

Változástól fél.

Tsak a' *Virtus* változhatatlan;

És el-temethetetlen.

Ha szenvedel Rágalmazást:

Azért ne rágalmaz mást.

Szebb tünni 's ártatlan lenni;

Mint nem lenni, 's fel-menni.

A' *Virtus* készen,

Óltalmad léssen,

És minden részén,

Nyertefsé tészen.

Mit tégyek hát a' mardofsóval?

Meg-győzöm, 's nyerem Jóval.

Ha ostromol a' Betegség,

'S hervaszt a' Kedvetlenség,

Ha nehéz dolgod' folyása,

'S az Időknek Járása.

Bajjaid szivel.

'S erős Lélekkel

Könnyitsdd, 's viseld-el,

Élvén mértékkal.

Töredelmeidről így tehetz,

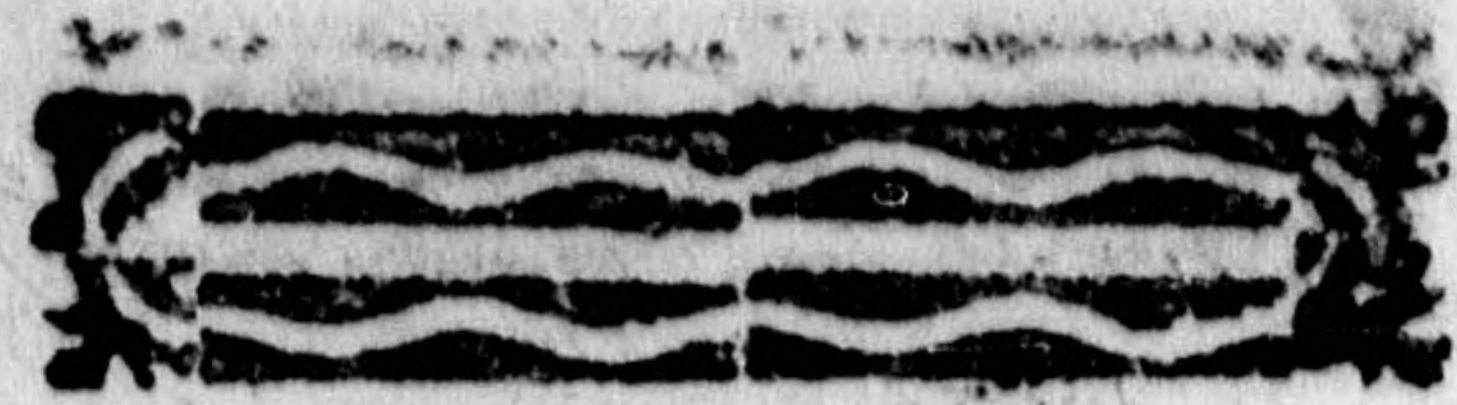
'S magadnak orvos lehetz.

De im! erőtelen a' sziv,

'S erőtelen a' kéz-ív,

Nem birhatom fájdalmimat,

'S mostoha Fátumimat,

Minden órá'm Jaj:
 Mert annyi a' Baj.
 Mint Föben a' Haj,
 'S Tengerben a' Zaj.
 Tekints hát rám ki-terjesztett Ég:
 Lelkem mert Bánattól ég.

Ha Világban részt vehetek:
 Még javára lehetek;
 De ha szünök élni 's lenni:
 Jót-is meg-szünök tenni.
 Azért Ó Egek!
 Könyörüljetek:
 Velem légyetek,
 'S haza vigyetek:
 Hogy Hazám láthassam épségben,
 Aldásban, 's egélségben.

Midőn magam orvosoltam,
 Savót, 's posatt vizet ittam,
 A' hosszú Időt el-úntam,
 Ezen Verseket írtam,
 Ezer hét százban,
 Négyben, 's nyóltzvanban,
 Május Havában,
 Szinye Lipótzban,
 A' Has - Rágásit így enyhítvén,
 'S a' henyélést kerülvén.